

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2023. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 7. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva

1. _____

2. _____

Pečat škole

Potpis članova povjerenstva koji su vrednovali odgovore:

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u ispitima i praktičnim radovima primjenjuju se rješenja iz *Hrvatskoga pravopisa* Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje (2013.).

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadatcima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji bilo na koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom A4 formata koji mu je dodijeli Školsko povjerenstvo ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci, prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. Netočno riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama ne vrednuju se.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

**U PRVIH PET ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.**

1

1. Koje je ime morskoga prolaza na granici Europe označenoga znakom X?

- a) Danski prolaz b) Grenlandski prolaz c) Islandski prolaz d) Norveški prolaz

1

2. Koja je od navedenih država najgušće naseljena?

Država	Broj stanovnika (mil.)	Površina (tis. km ²)
Češka	10,7	78,9
Grčka	10,5	132,0
Portugal	10,2	92,4
Švedska	10,0	450,3

- a) Češka b) Grčka c) Portugal d) Švedska

1

3. Koja je od navedenih država monarhija?

- a) Češka b) Grčka c) Portugal d) Švedska

1

4. Koju europsku geografsku regiju opisuju svi navedeni pojmovi?

krški reljef, C klimatski razred, romanski jezici, mlada Europa

- a) Istočna Europa b) Južna Europa c) Srednja Europa d) Zapadna Europa

1

5. Koji je točan naslov priložene tematske karte?

- a) Države Europe u kojima je jezik s najviše govornika iz slavenske skupine.
- b) Države Europe u kojima većinu vjernika čine pravoslavci.
- c) Države Europe u kojima je službeno pismo ćirilica.
- d) Države Jugoistočne i Istočne Europe.

**U SVAKOME OD SLJEDEĆA DVA ZADATKA PO DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

2

6. Koji su od navedenih prostora Europe gusto naseljeni?

- a) Padska nizina b) Porajnje c) sjever Baltičkoga štita
- d) sjever Velike Britanije e) Šarsko-pindsko gorje

2

7. U kojim se od navedenih gradova nalaze sjedišta institucije Europske unije čiji se članovi biraju izborima?

- a) u Bruxellesu b) u Frankfurtu c) u Maastrichtu
- d) u Parizu e) u Strasbourgu

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOG TEKSTA I TABLICE.

Klimatske su promjene vrlo važna tema suvremenoga svijeta. Tema je to koju često mladi stavljaju na prvo mjesto. Broj stanovnika u svijetu raste, a to prati sve veća potrošnja energije i veće emisije stakleničkih plinova. Razina mora diže za centimetar svake tri godine i taj se trend sve više ubrzava, što je rastuća prijetnja za brojne obalne gradove, pa i na Jadranu. Posljedice sve bržih i sve izraženijih klimatskih promjena mogle bi u narednim desetljećima prouzročiti velike poremećaje i potpuno promijeniti život na Zemlji.

Upravo je stoga Europska unija suzbijanje klimatskih promjena prepoznala kao ključan prioritet i, s pomoću Europskoga zelenog plana zadala si cilj da do 2050. godine postane prvi klimatski neutralan kontinent. To ponajprije znači smanjenje emisija stakleničkih plinova, smanjenje korištenja fosilnim gorivima te veću održivost i manju energetska potrošnju u prometu, građevinarstvu, poljoprivredi i industriji.

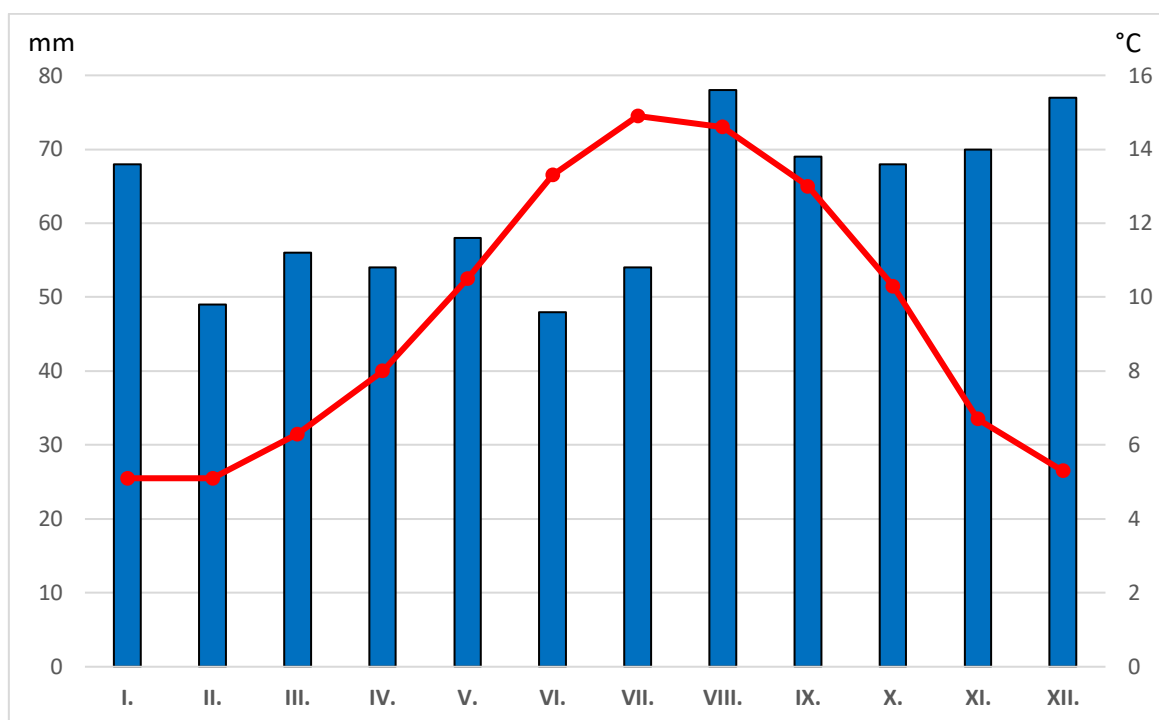
Tab. 1. Emisija stakleničkih plinova odabranih država EU-a u 2020. godini

Država	Emisija stakleničkih plinova (ekvivalent emisiji CO ₂ u kilotonima)	Smanjenje emisije u odnosu na 1990. godinu (%)
Italija	352.667	-32,0
Njemačka	731.226	-43,0
Poljska	356.423	-20,0
Švedska	7.461	-79,0

2

8. Naziv je dokumenta iz teksta kojim Europska unija nastoji postati klimatski neutralan kontinent _____. Ime je države iz Tab. 1. koja je ostvarila najveći napredak u smanjenju emisije stakleničkih plinova _____.

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA
KLIMATSKOG DIJAGRAMA.**

2 **9.** Slovena je oznaka klimatskoga razreda kojemu pripada tip klime prikazan na dijagramu _____, a naziv je tipa klime prikazanoga na dijagramu _____ klima.

1 **10.** Godišnja temperaturna amplituda na priloženome dijagramu iznosi _____ °C. (odgovor zaokruži na cijeli broj)

2 **11.** U parovima pojmova koji su podebljani i odvojeni kosim crtama u cijelosti zaokruži one pojmove koji su točni.

Na priloženome je dijagramu uočljiv utjecaj **kontinentalnosti** / **maritimnosti**, a najveća je količina padalina tijekom klimatološke **jeseni** / **zime**. Prosječna je godišnja temperatura zraka **9,4** / **10,9** °C, a najviša je temperatura u **svibnju** / **srpnju**.

Prostor za računanje

1 **12.** Koji je prirodni biljni pokrov na prostorima s tipom klime prikazanim na dijagramu? (zaokruži slovo ispred točnoga odgovora)

a) listopadna šuma

b) makija

c) stepa

d) tajga

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI PAROVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

13. Poveži obilježje s pripadajućom međunarodnom organizacijom.

A – članice su Island, Lihtenštajn, Norveška i Švicarska

B – najmlađa članica EU-a bila je članica ove organizacije do 2013. godine

____ CEFTA ____ EFTA ____ NAFTA
____ OECD ____ OPEC

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISIVANJEM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3

14. Poveži današnje države s nazivima za hrvatsko iseljništvo u njima.

____ gradišćanski Hrvati	A) Austrija
____ karaševski Hrvati	B) Italija
____ moliški Hrvati	C) Rumunjska
	D) Slovenija
	E) Srbija

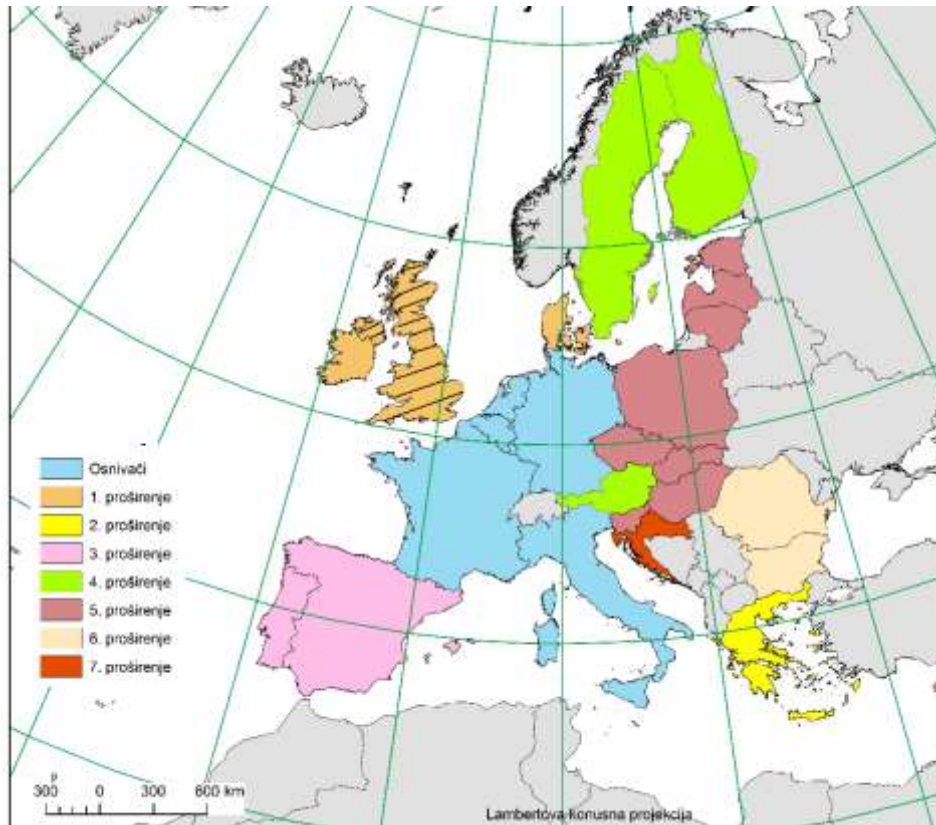
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Eon	Era
fanerozoik	kenozoik
	mezozoik
proterozoik	
hadij	

2

15. Dopuni tablicu pojmovima koji nedostaju.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TEMATSKE KARTE.

1

16. Četvrto je proširenje Europske unije bilo _____ godine.

1

17. Površinom najmanja članica Europske unije postala je članicom najvećim proširenjem. Ime je navedene države _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE TABLICE.

Država	Rodnost (%)	Smrtnost (%)	BND po stan. (USD)	Udio zaposlenih po sektorima djelatnosti (%)		
				I.	II.	III.
Bjelorusija	10,0	13,2	5 670	10	23	67
Crna Gora	11,9	10,4	8 430	8	17	75
Nizozemska	10,9	9,0	51 260	1	17	82
Poljska	9,3	10,5	14 100	12	30	58
Portugal	8,2	10,6	21 990	6	25	69

Prostor za računanje

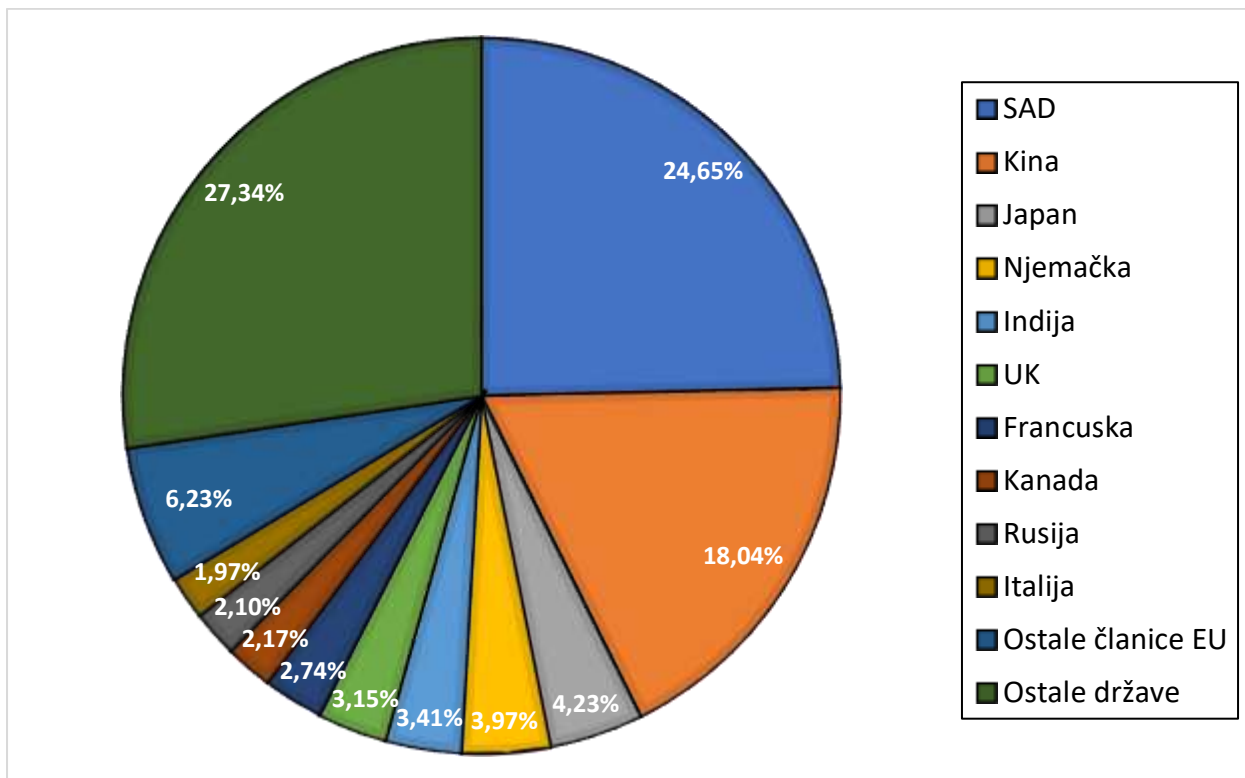
2

18. Prirodna promjena u državi s najvećim BND-om po stanovniku iznosi _____%, a u državi koja među navedenima ima najveći udio zaposlenih u sektoru djelatnosti kojemu pripada rudarstvo prirodna promjena iznosi _____%.

1

19. Ime je republike s najpovoljnijim prirodnim kretanjem stanovništva _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

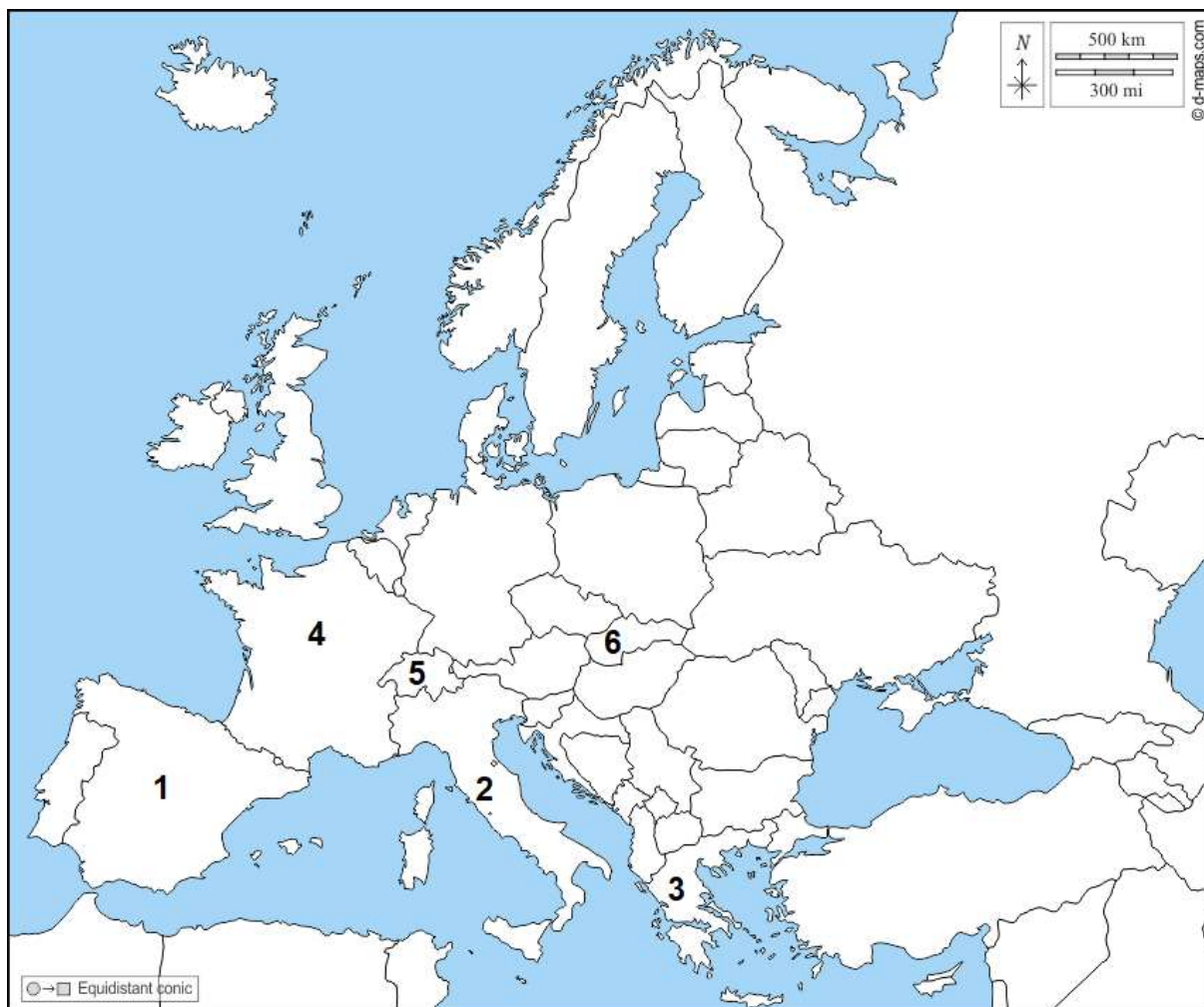
Sl. 1. Udio u svjetskom BDP-u 2022. godine (procjena)

Izvor: MMF

2

20. Ime je države koja je prema udjelu u svjetskom BDP-u vodeća država Europe _____, a Europska unija kao cjelina zauzima _____ (upiši redni broj) mjesto prema udjelu u svjetskom BDP-u.

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

21. Ime je države koja je među označenima jedina dio regije Zapadna Europa
_____. Na geografskoj karti označena je brojem _____.

2

22. Ime je države koja je među označenima bila dio veće državne zajednice nakon Drugoga svjetskog rata _____. Na geografskoj karti označena je brojem _____.
Ime je države čiji je bila sastavni dio do 90-ih godina 20. stoljeća
_____.

1

23. Ime je države u kojoj se nalazi najjužnija kopnena točka Europe _____.
Na geografskoj karti označena je brojem _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

24. Reljefna uzvisina koja pripada mladoj Europi i još uvijek se izdiže tijekom geološke ere u kojoj živimo označena je brojem _____, a ime je te uzvisine

_____.

2

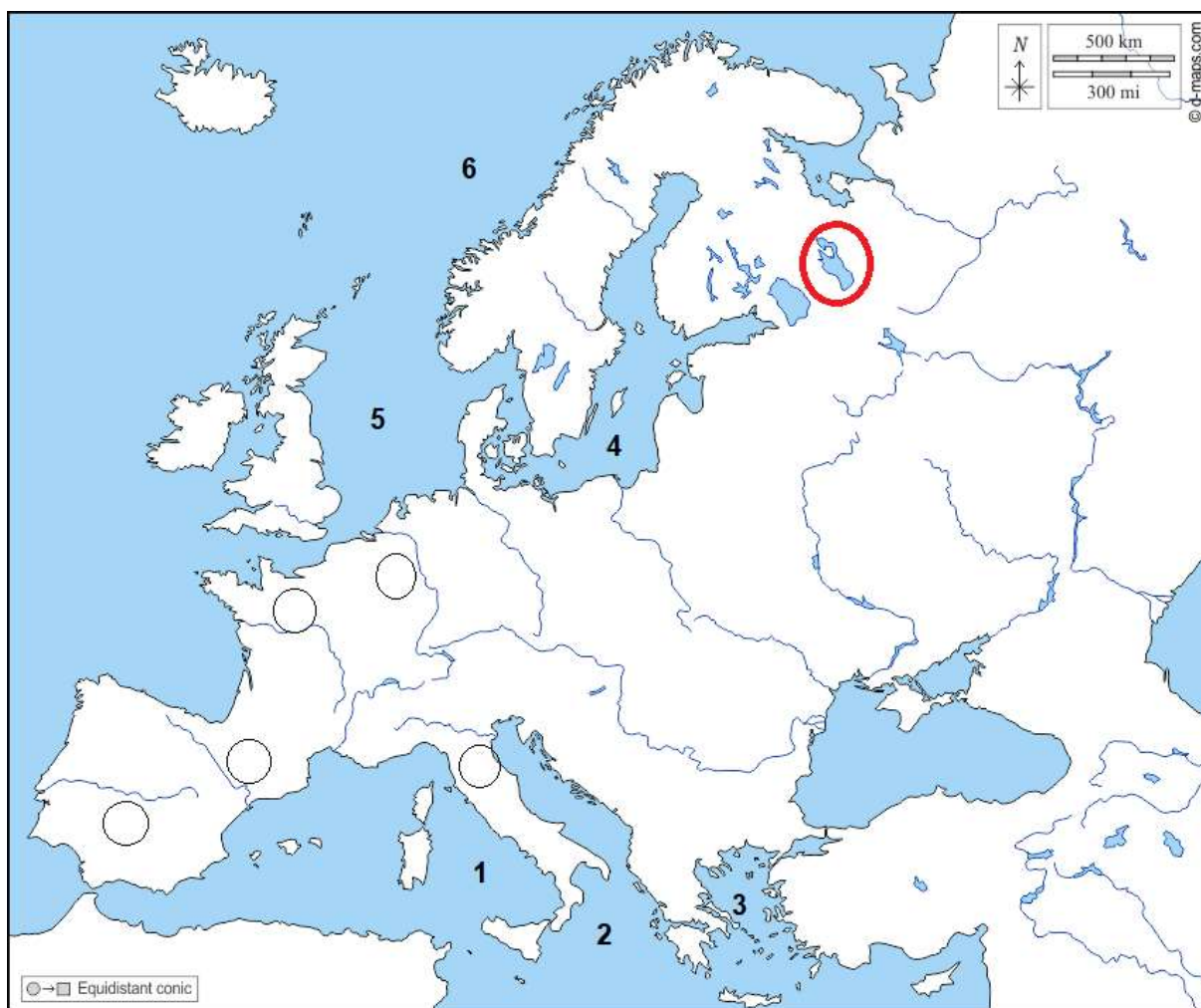
25. Najdulja rijeka crnomorskoga slijeva protječe dvjema velikim nizinama.

Na crte iza slova upiši imena tih nizina te ih označi na karti upisivanjem toga istog slova na odgovarajuće mjesto. Nizine trebaju biti upisane redom od izvora prema ušću navedene rijeke.

A _____

B _____

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE
KARTE. PET SU BROJEVA I DVA KRUŽICA VIŠAK.**

1

26. Ime je jezera zaokruženoga crvenom bojom _____.

2

27. Kojim je brojem označeno more uz čije se obale nalazi najveći europski otok? _____

Ime je toga mora _____, a ime je najvećega europskog otoka _____.

3

28. U kružić uz rijeku atlantskoga slijeva koja teče Pirenejskim poluotokom upiši slovo A.

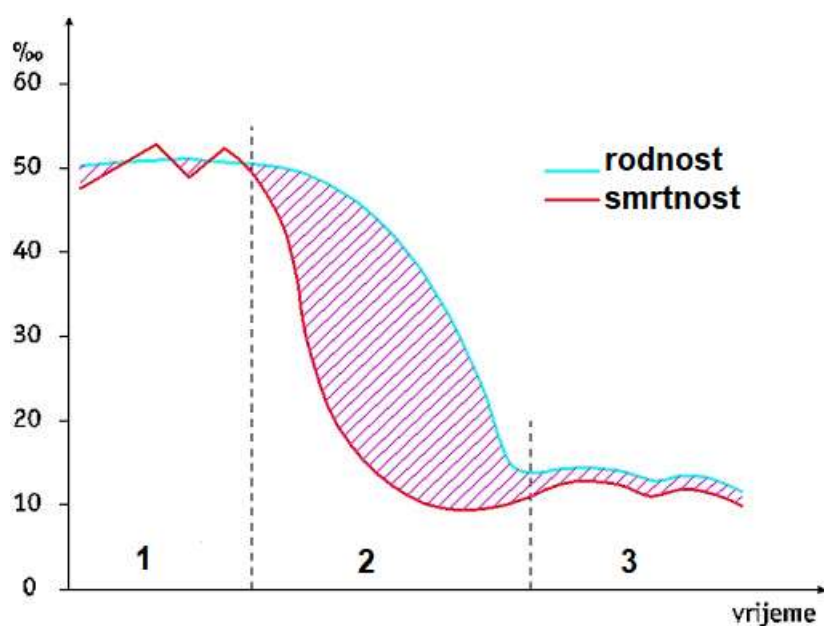
Ime je te rijeke _____.

U kružić uz rijeku koja izvire u Središnjemu masivu upiši slovo B. Ime je te rijeke _____.

U kružić uz rijeku na čijemu se ušću nalazi najprometnija europska morska luka upiši slovo C.

Ime je te rijeke _____.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA DIJAGRAMA.

3

29. Najveći porast broja stanovnika u Europi bio je tijekom razdoblja koje je na dijagramu označeno brojem _____, a u većemu dijelu Europe to je bilo tijekom prijelaza **iz 18. u 19. / iz 19. u 20. stoljeće** (zaokruži točan dio tvrdnje). Proces prikazan na dijagramu naziva se _____.

U SLJEDEĆEM ZADATKU TRI SU POGREŠNA POJMA. PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

30. U tekstu koji govori o paneuropskim prometnim koridorima tri su pogrešna pojma. Pronađi ih u tekstu i prepisi ih u lijevi stupac tablice, a u desni stupac upiši točan pojam.

Hrvatska je dio mreže paneuropskih prometnih koridora. Koridor VII čini tok rijeke Drave. Koridorom Vb povezano su Budimpešta i luka Rijeka, a koridorom Vc povezano su Budimpešta i luka Split. Četvrti koridor u Hrvatskoj ima oznaku IX. On povezuje Njemačku s obalom Egejskoga mora.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM